

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom 19. októbra 2010 v Bratislave, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Libora Duľu a JUDr. Ing. Antona Jakubíka v trestnej veci proti obvinenému **R. S.**, pre zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák., o dovolaní obvineného R. S. proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 25. mája 2010, sp. zn. 1To/50/2010, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného R. S. sa **o d m i e t a**.

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Martin z 02. marca 2010, sp. zn. 1T/152/2007 bol obvinený R. S. uznaný vinným zo spáchania zločinu znásilnenia podľa § 199 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák., na tom skutkovom základe, že

dňa 29.8.2007 okolo 10.20 h. v mieste trvalého bydliska v M. na ul. K., v jednoizbovom byte, pod vplyvom alkoholu najmenej 1.46 mg/l (3.04 promile) hovoril z postele, už v súčasnosti svojej bývalej manželke L. Š., predtým S., nar. X., s ktorou bol v rozvodovom konaní, či by s ním ešte naposledy nechcela mať pohlavný styk, toto odmietla s tým, že nechce s ním nič mať, nech si niekoho nájde, na to jej povedal, že je stále jeho žena, dookola jej hovoril, aby sa s ním naposledy pomilovala, keď mu povedala, že „neotravuj ma, už som ti stokrát povedala. že s tebou nechcem nič mať“, tak vyskočil z postele, schmatol ju rukami okolo tela, povedal jej, že „ty budeš len moja a chcem mať s tebou sex“, na to ho nechcela od seba odstrániť, ale sa jej to nepodarilo, tak sa chytila zárubne dverí, pričom ju začal ťahať do izby, kde ju zvalil na posteľ na chrbát a povedal jej „keď to nejde po dobrom,

tak to pôjde po zlom, že to sama chcela“, na posteli jej chytil rukami obidve ruky za zápästia, potom jej uvoľnil ľavú ruku, na čo ho začala odstrkávať od seba rukami na tvári a hovorila mu, aby išiel z nej dole, on nechcel ísť a bol stále agresívnejší, začal jej voľnou pravou rukou sťahovať nohavice až do polovice tela, ona si ich dávala hore, nohavice jej potom pustil a začal jej ísť rukou pod tričko, pričom jeho ruku spod trička odtlačala, znovu ju chytil za zápästie, ale ona sa ho snažila od seba odtlačiť nohou, chytil jej nohu nad členkom a jeho kolenami jej rozťahol nohy, na to začala kričať, nech ju pustí, nech z nej zlezie, bozkával ju na tvár a na ľavé líce a krk, bol na nej zvalený celým telom, pričom sa jej zle dýchalo, začala plakať, potom jej trochu uvoľnil ruky, ale stále na nej ležal, na to sa jej podarilo ho od seba odtlačiť a povedala mu, že nech ju pustí, že sa jej zle dýcha, potom si kľakol na kolená medzi jej nohy a jej sa podarilo ľavú nohu dostať popred neho, pričom sa prevalila z postele na zem na kolená, zdvihla sa, zobrala tašku, vtedy jej povedal, že či chcela, aby to takto dopadlo, potom si zobrala botasky a bosá ušla z bytu preč.

Za tento zločin bol obvinený podľa § 199 ods. 2 Tr. zák., s použitím § 42 ods. 1 Tr. zák. a podľa zásad v zmysle § 41 ods. 2 Tr. zák. odsúdený na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 12 rokov, 4 mesiace a jeden deň nepodmienečne, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Okresný súd zároveň podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. zrušil vo výroku o treste trestný rozkaz Okresného súdu Martin z 23. februára 2009, sp. zn. 2T/17/2009, právoplatný 14. apríla 2009, ktorým bol obvinený uznaný za vinného zo spáchania úmyselného prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Tr. zák. a odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere dva mesiace s povolením podmieneného odkladu jeho výkonu a určením skúšobnej doby vo výmere 12 mesiacov. Súčasne súd prvého stupňa zrušil aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Zároveň podľa § 73 ods. 2 písm. c/ Tr. zák., s použitím § 74 ods. 1 Tr. zák. okresný súd obvinenému uložil ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote prostredníctvom svojho obhajcu obvinený R. S. odvolanie a žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie (príp. rozhodol tak, že obvinenému uloží trest pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby).

Krajský súd v Žiline rozsudkom z 25. mája 2010, sp. zn. 1To/50/2010, podľa § 321 ods. 1 písm. d/, ods. 3 Tr. por. vyššie uvedený rozsudok okresného súdu zrušil v časti vo výroku o treste a na základe § 322 ods. 3 Tr. por. rozhodol rozsudkom tak, že obvineného R. S. odsúdil podľa § 199 ods. 2 Tr. zák., § 42 ods. 1 Tr. zák., § 41 ods. 2 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák. na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 12 rokov, 4 mesiace a 1 deň.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. obvineného na výkon trestu zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák.

- zrušil výrok o treste v trestnom rozkaze Okresného súdu Martin z 23. februára 2009, sp. zn. 2T/17/2009, právoplatný 14. apríla 2009, ktorým bol obvinenému uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 mesiace s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu vo výmere 12 mesiacov a povinnosť zaplatiť zameškané výživné,
- zrušil výrok o treste v trestnom rozkaze Okresného súdu Martin zo 14. mája 2009, sp. zn. 23T/59/2009, právoplatný 18. septembra 2009, ktorým bol obvinenému uložený úhrnný aj súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu vo výmere 2 roky a povinnosť zaplatiť zameškané výživné a ktorým bol zároveň zrušený výrok o treste v trestnom rozkaze Okresného súdu Martin z 23. februára 2009, sp. zn. 2T/17/2009.

Súčasne boli zrušené aj všetky ďalšie rozhodnutia na tieto výroky obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Proti tomuto rozhodnutiu krajského súdu podal obvinený prostredníctvom svojho obhajcu 23. júla 2010 dovolanie. V jeho odôvodnení uviedol ako dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., t.j., že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku. Podanie dovolania odôvodnil tým, že súd nesprávne právne kvalifikoval skutok ako zločin znásilnenia v štádiu pokusu, pričom správne

mal byť kvalifikovaný ako zločin vydierania podľa § 189 Tr. zák., nakoľko zo zisteného skutkového stavu nemožno vyvodiť záver, že konanie obvineného smerovalo ku znásilneniu poškodenej. Obvinený poukázal na to, že objektívne nie je možné, aby sa skutok stal tak, ako ho popisuje poškodená vo svojej výpovedi. Zdôraznil, že verbálne ani fyzicky vôbec neprejavil snahu zabrániť poškodenej v odchode z bytu a dobrovoľne upustil od svojho konania, ktoré k súloži ani nesmerovalo (pričom upozornil na judikát R 17/1982).

Z uvedených dôvodov obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnutý rozsudok Krajského súdu v Žiline z 25. mája 2010, sp. zn. 1To/50/2010 a prvostupňový rozsudok Okresného súdu Martin z 02. marca 2010, sp. zn. 1T/152/2007 a vec vrátil súdu prvého stupňa na nové prerokovanie a rozhodnutie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) predovšetkým skúmal, či podané dovolanie spĺňa všetky obsahové a formálne náležitosti, či je podané oprávnenou osobou a či je prípustné. Dovoláním bol napadnutý právoplatný rozsudok Krajského súdu v Žiline ako súdu odvolacieho, ktorým súd podľa § 321 ods. 1 písm. d/, ods. 3 Tr. por. rozsudok Okresného súdu Martin z 02. marca 2010, sp. zn. 1T/152/2007 zrušil v časti - vo výroku o treste a na základe § 322 ods. 3 Tr. por. odsúdil obvineného R. S. podľa § 199 ods. 2 Tr. zák., § 42 ods. 1 Tr. zák., § 41 ods. 2 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák. na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 12 rokov, 4 mesiace a 1 deň. Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. obvineného na výkon trestu zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. zrušil výrok o treste v trestnom rozkaze Okresného súdu Martin z 23. februára 2009, sp. zn. 2T/17/2009, právoplatný 14. apríla 2009, ktorým bol obvinenému uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 mesiace s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu vo výmere 12 mesiacov a povinnosť zaplatiť zameškané výživné; výrok o treste v trestnom rozkaze Okresného súdu Martin zo 14. mája 2009, sp. zn. 23T/59/2009, právoplatný 18. septembra 2009, ktorým bol obvinenému uložený úhrnný aj súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu vo výmere 2 roky a povinnosť zaplatiť zameškané výživné a ktorým bol zároveň zrušený výrok o treste v trestnom rozkaze Okresného súdu Martin z 23. februára 2009, sp. zn. 2T/17/2009. Súčasne zrušil aj všetky ďalšie rozhodnutia na tieto výroky obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Proti takémuto rozhodnutiu je dovolanie prípustné podľa § 368 ods. 1 Tr. por. Dovolanie bolo taktiež podané prostredníctvom obhajcu, čím bola

splnená aj podmienka jeho podania oprávnenou osobou podľa § 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por. a § 373 Tr. por.

V dovolaní musí byť uvedené, z akých dôvodov je predmetné rozhodnutie napádané a aké chyby sú rozhodnutiu vytýkané. V predmetnom dovolaní sa pritom konštatuje, že sa jedná o dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí podľa § 381 Tr. por. zistil, že dovolanie podané obvineným R. S. nie je dôvodné, a preto ho podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Z obsahu dovolania vyplýva, že obvinený napáda najmä skutkové zistenia súdov prvého a druhého stupňa (hodnotenie jednotlivých dôkazov), čo však nie je zákonný dovolací dôvod podľa § 371 Tr. por. Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) je viazaný zisteným skutkovým stavom veci, tak ako ho ustálili súdy nižšej inštancie, pretože podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. môže byť dovolacím dôvodom skutočnosť, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, pričom však správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V rámci takto vymedzeného dovolacieho dôvodu je možné účinne namietať právne vady, ale nie je možné účinne namietať vady skutkové, t.j. nie je prípustné namietať, že skutok tak ako bol zistený súdmi prvého a druhého stupňa, bol zistený nesprávne a neúplne. Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných väd, ale nie je určené na revíziu skutkových zistení ustálených súdmi prvého stupňa, ani k preskúmvaniu nimi vykonaného dokazovania. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať a korigovať len súd odvolací (§ 322 ods. 3, § 326 ods. 5 Tr. por.). Dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou zameranou na preskúmvanie všetkých rozhodnutí súdov druhého stupňa a samotnú správnosť a úplnosť skutkových zistení nemôže posudzovať už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať.

Námietky obvineného, ktorými namieta právny záver odvolacieho súdu, že konanie poškodenej vykazovalo znaky vážne mieneného odporu ženy a k dokonaniu skutku nedošlo len z dôvodu, že sa poškodenej podarilo ujsť z bytu, ako aj skutočnosť, že objektívne nie je možné, aby sa skutok stal tak, ako ho popisuje poškodená vo svojej výpovedi, ak by malo jeho konanie smerovať k znásilneniu, sú všetko námietkami, ktorými obvinený popiera správnosť a úplnosť zistenia skutku. Tvrdenia uvedené v dovolaní subjektívne kritizujú hodnotenie dôkazov doteraz vo veci konajúcimi súdmi, čo nezodpovedá dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Pokiaľ ide o právne posúdenie, Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že skutok vymedzený v rozsudku Okresného súdu Martin z 02. marca 2010, sp. zn. 1T/152/2007 bol v súlade s Trestným zákonom správne právne posúdený ako zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. Aj keď obvinený poukazuje na judikát č. R/17/1982 sb. rozh. (Zhodnotenie poznatkov o súdnej praxe pri rozhodovaní o trestných činoch proti ľudskej dôstojnosti trestného kolégia Najvyššieho súdu ČSSR z 19. januára 1982, č. Tpjf 158/80), z jeho konania nevyplýva, žeby dobrovoľne upustil od svojho zámeru vykonať súlož s poškodenou. Jeho násilné konanie smerovalo k vykonaniu súložu (podľa zisteného skutku). Aj sám obvinený v závere dovolania pripúšťa, že bol v kritický deň agresívny voči poškodenej a žiadal ju takýmto spôsobom o intímny styk.

So zreteľom na to, že v posudzovanej veci neboli splnené podmienky dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., dovolací súd musel dovolanie obvineného R. S. podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 19. októbra 2010

JUDr. Peter K r a j č o v i č, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Libuša Jánošíková